

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadst. — Val čepci naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostno pisma se ne sprejemajo in ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Odina. Lastnik: koncesija lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim prečištom v Trstu, ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave št. 11-53.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta K 12.—
Za tri meseca K 6.—
za nedeljsko izdajo na eno leto K 24.—
za pol leta K 12.—

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglašni račun: Oglašni račun na milimetre v širokosti ene kolone, čene: Oglašni trgovci in obrtniki mm po 10 vln, Osmrtice, zahvale, poslanice, oglašni denarnih zavodov mm po 20 vln, Oglašni v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglašni po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev. Oglašje sprejema inšeratijski oddelček „Edinosti“. Naročnik naj reklamacije pošilja na prvi list. Plačilo se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšeratijski oddelček se nahajata v ulici Sv. Franciška Asiškega št. 20 — Poštneštevilni račun št. 841.632.

Pregled najnovejših dogodkov.

Ruska bojišča. — Srditi boji pri Kimpolungu v Bukovini. Rusi porinjeni iz Kutov. Severozapadno Tarnopola in pri Radzivilovem ruski napadi odbiti. V Voliniji novi naši napredki. Pri Illuxtu in Vidisih ruski delni sunki zavrnjeni.

Italijanska bojišča. — V plöckenskem odseku laški napadi odbiti. Drugače položaj neizpremenjen.

Dogodki na morju. — Napad naših torpednih ladij na italijansko vzhodno obalo. V Tržaškem zalivu dve laški letali sestreljeni.

Zapadna bojišča. — Nemci zavzeli pred Verdunom oklepno utrdbo Thiaumont in deloma vas Fleury.

Balkanska bojišča. — Neizpremenjeno.

Turška bojišča. — V Iraku nič bistvenega. Na levem krilu kavkaške fronte turški uspeh severno reke Coroha.

Naše uradno poročilo.

DUNAJ, 24. (Kor.) Uradno se razglasa: 24. junija 1916, opoldne.

Rusko bojišče. — Pri Kimpolungu v Bukovini se je večer vršil srditi boj. V čeremoški dolini je obkoljevalno napredovanje avstro-ogrskih čet izrinilo sovražnika iz mesta Kut. Severozapadno Tarnopola je močnejši ruski napad razpadel v našem topovskem ognju. Pri Radzivilovem smo večer dopoldne zopet odbili ruske napade. Pri predčerašnjih bojih severno tega mesta je iz Dolnje in Gornje Avstrijske ter Solnoške do polnočja prva črnovojniška brigada zopet podala dokaze svoje vrline. V Voliniji se boreče nemške in avstro-ogrške bojne sile odvezajo sovražniku s severno Lipe, severovzhodno Gorohovega in zapadno ter severozapadno Torčina korak za korakom tla. Vsi protinapadi deloma svezli ruskih čet so bili brez uspeha za sovražnika.

Italijansko bojišče. — V plöckenskem odseku je sovražnik po največji pomnožitvi svojega topovskega ognja zastavil pehotne napade proti našim postojankam na Lahnerskem sedlu in Mallem Palu. Oba napada sta bila odbita. Drugače je položaj neizpremenjen. Kolodvor v All so obstreljevali naši težki topovi.

Jugovzhodno bojišče. — Neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dogodki na morju.

DUNAJ, 24. (Kor.) Uradno se razglasa: Ena naših torpednih ladij je 23. t. m. zjutraj ob italijanski vzhodni obali pri Giuliji novi obstreljevala neko tovarno in vozeč tovorni vlak. Zaradi obstreljevanja je eksplodirala lokomotiva. Štirje vozovi so se uneli, več voz je bilo poškodovanih. Ladje so se vrnile, ne da bi jih bil nadlegoval sovražnik. 23. t. m. zvečer je linjsko-ladijski poročnik Banfield 8 minut pozneje, ko je vzletel proti sovražnemu hidroplonu, ki je letel proti Trstu, da bi ga napadel, sestrelil italijanski hidroplan v zračnem boju 7 nad morjem. Opazovalec (italijan) je mrtve, pilot (francoz) pa ujet. Letalo „F. B. A. VII.“ so spravili v Trst. 24. ob 6 uri zjutraj je eno naših letalskih brodovij z dobrim uspehom bombardiralo železniški most in kolodvor v Ponte di Piave ter gradeško pristanišče in je štirikrat v polno zadelo most. Vsa letala so se vključ srditem obstreljevanju vrnila nepoškodovana. Uro pozneje je linjsko-ladijski poročnik Banfield v Tržaškem zalivu v zračnem boju sestrelil francosko pomorsko letalo tipa F. B. A. Padlo je štiri kilometre od Gradeža v morje. Pod zaščito sovražnih baterij je sovražnemu oboroženemu oklepному motornemu čolnu posrečilo spraviti letalo na varno. Letalca sta najbrž težko ranjena.

Poveljništvo brodovja.

Rusko uradno poročilo.

DUNAJ, 23. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Poročilo ruskega generalnega štaba 21. junija: Zapadna fronta. — Srditi boji severno Godomice ob Stiru trajajo dalje. Vas Gruzatini je večkrat izpremenila lastnika. Snoci so naše čete vdrele v vas, zajele 10 častnikov in 400 mož ter 6 strojnih pušk. Srditi nemški ogenj pa nas je prisilil, da smo se zopet umeknili iz vasi. Nemci so se s srdito silovitostjo borili v okolišju vasi Vorončina, 8 km jugovzhodno Kiseljina. Pod zaščito svoje težke in lahke artiljerije so ponovno napadli. 20. junija so naši mladi polki ljuto napadli in so prisilili Nemce, da so se umeknili. Zajeli smo 9 strojnih pušk in vojake, ki so pripadali raznim polkom. V noči na 21. t. m. ob 3 zjutraj nas je napadel sovražnik z močnimi silami v okolišju vasi Rajmžost ob Stohodu, 23 km severovzhodno Vorončina. Prišlo je do boja moža proti možu. Nemci niso vzdržali in so se umeknili beže. Pustili so v naših rokah več ranjencev in so izgubili

ujetnike, katerih število se šele ugotovi. Vroči boji so se razvili v okolišju Kiseljina in dalje proti jugu. Na skrajnem levem krilu so naše čete, zasledujoč sovražnika, prestopili Seret. Skupno število ujetnikov in plena, ki jih je zajela armada generala Brusilovega v času od 4. do 17. junija, znaša 3.350 častnikov, 169.134 vojakov, 198 topov, 150 strojnih pušk, 189 bombovk in minovk, 119 artiljerijskih municijskih voz, 35 žarometov in številni vojni material. Število ujetnikov in plena se je še pomnožilo v bojih od 17. do 21. junija. — Dvinska fronta. — Nemška artiljerija je zelo močno obstreljevala okolišju železniškega predmostja in postojanke severno Jakovljevega. V noči na 20. t. m. so Nemci po srditem obstreljevanju napadli naše postojanke južno Smorgona. Posrečilo se je sovražniku, da je v enem odseku prodril v naše jarke. Z artiljerijo in protinapadom smo ga zopet vrgli iz njih in vrnili se je moral v svoje izhodne jarke. V drugih delih tega okolišja so se izjavili vsi nasprotniki napadi. Zavržili smo ga deloma s pehotnim ognjem, deloma pa z bajonetom. Sovražni letalci so vrgli kakih 40 bomb na kolodvor v Vilejki. Ob Oginskem prekopu nekoliko pehotnih bojev in obojestranski artiljerijski ogenj.

Poročilo ruskega generalnega štaba 22. junija: Dvinska fronta. — Okolišju železniškega predmostja je močno obstreljevala nemška artiljerija. V noči na 21. t. m. so po artiljerijski pripravi napadli Nemci postojanke v okolišju Dvinskega ob železnici v Ponjevež in ob železnici v Varšavo. Bili so povsod zavrnjeni. Pri Dubatovki, 12 verst južno Višnjevskega jezera, so Nemci napadli po temeljiti artiljerijski pripravi. Osvojili so dele našega jarka. Posrečilo se nam je pa, da smo po pritegnitvi rezerv vrgli Nemce nazaj iz njihovih jarkov. Južno Grevega so Nemci prestopili Krivolanko, toda naš zaporni ogenj jim je preprečil nadaljnje prodiranje in jih je prisilil, da so se umeknili nazaj na zapadni brez potoka. Ob Oginskem prekopu in ob Jasoldi artiljerijski in pehotni ogenj. Tekom večerašnjega dne je naša artiljerija sestrelila dve nemški letali, ki sta padli v naše črte. Oba aparata sta razbita, voditelja in opazovalca pa mrtva. Pri Gruzatini je sovražnik napadel v gostih masah; razpršili smo ga in na umiku je pustil za seboj veliko mrtvecev in ranjencev. Zapadno Sokula ob Stiru smo s protinapadom zavrnili nemški napad. Zajeli smo kakih 600 mož in nekaj strojnih pušk. V istem okolišju je težka sovražna artiljerija obstreljevala našo v okolišju Milskega, 8 km zapadno Sokula. Pri Rajmžostu ob Stohodu, 10 km jugozapadno Svidnikov, in vzhodno Vorončina se nadaljujejo skrajno srditi boji. Ujeli smo 4 nemške častnike in 214 vojakov. To majhno število ujetnikov polasnjuje dejstvo, da naše čete ne priznajojo Nemcem, ker Nemci streljajo z eksplozivnimi kroglicami. Vseh teh napadov se je udeleževal hrabri Jaroslavski rezervni domobranski oddelček (severnomoškova gubernija), čigar poveljnik je bil ranjen po taki kroglici. — Galicija. — Ob Stripi, zapadno Hajvoronke, so naše čete osvojile dele sovražnega jarka. Naše najskrajnejše levo krilo je vzelo mesto Radautz, 375 km južno Črnovic. Zasledovale sovražnika, smo zajeli 22 častnikov, kakih 1000 vojakov ter 3 strojne puške in 27 zabojev municije za strojne puške.

Poročilo ruskega generalnega štaba 23. junija: Dvinska fronta. — Na raznih frontah južno Rige so Nemci po srditi artiljerijski pripravi poizkušali napadati, a niso imeli nikakršnega uspeha. Večer so nemški letalci vrgli kakih 40 bomb na kolodvorske naprave v Molodečnem. 21. t. m. zjutraj so se ob Oginskem prekopu v okolišju Logžina razvili boji, ki so trajali tudi večer. Napori z obeh strani, da bi čete prešle po zatvorniških brvch čez prekop, so se izjavili. V teh bojih sta bila ranjena hrabri general Siegelmann in polkovnik Berghenstrole, ki je umrl za dobljenimi ranami. — Zapadna fronta. — Na vseh frontah armade generala Brusilovega krajevni boji na starem bojišču in v novih okolišjih, zlasti pri Radzivilovem. Sovražnik se nadalje ojačuje s četami s francoskega in italijanskega bojišča. V Bukovini napredujejo naši napadi. Zasedli smo Gorohumoro, 31½ km južno od Radautza, Strazo, 26 km zapadno Radautza in Vižnico — Kulih, 1 km vzhodno odtod. Zasledovale proti Karpatom bežečega sovražnika smo zajeli kakih 300 mož.

Bitka v Voliniji.

Dunaj, 23. junija.

Armada generala Brusilovega, ki je iz okolišja Lucka nameravala nadaljevati ofenzivo med Brodi in Sokolom proti Lvovu, je porinjena v defenzivo in se bori sedaj za vzdržanje zapadno Stira osvojenega ozemlja. Inicijativa je na tem operacijskem torišču prešla na nas in poveljniški zvezi: njih bojnih sil, general pl. Linsingen, je tudi energično in uspešno uporabljal.

Polukrog, ki ga je tvorila ruska fronta med Sokolom in izlivom Lipe, seje popolnol

na severni in južni strani, na zapadni pa utisnil. Na severu se je zgodilo to z zavzetjem utrjene ruske črte Sokul-Linjevka, vzhodno križišča železnice s Stohodom; tu so nemške čete iztrgale sovražniku več utrjenih vasi in so vdrele skozi deloma posušena močvirja nekako en kilometer dalje proti jugu, vsled česar so prišle do 12 km razdalje od Rožišča, kjer so mostovi v dosegu naših dalekonosnih topov.

V južnem delu napadnega ozemlja se je od Lipe dalje, v okolišju vzhodno Gorohovega ponovno moglo pridobiti tal, vendar se pa premer polukroga, ki ga predstavljajo preko Stira prodira ruska fronta, še ni skrajšal tako, da bi stvar obetala neposredne operativne učinke.

Tudi v zapadnem odseku, med Kiseljinom in Lokač, je napad v zelo godzatem in zelo močvirnatem svetu težko podjetje, ki izključuje hitre uspehe, trudopolna borba za vsako vas, vsak kos gozda, ki ga je sovražnik močno utrdil s hitro narejenimi okoli.

General Brusilov razpolaga, kakor kažejo dogodki zadnjih dni, z znatnimi rezervami, in vsak, v hudem boju sovražnika iztrgani kos sveta je treba v težki borbi braniti proti ruskim poizkusom, da bi ga zopet osvojili. Spretnost vrhovnega vodstva ne more tu prihajati do polne veljave in odločitev je predvsem v rokah nižjih poveljnikov, ki morajo pri bojih v gozdu in močvirju prestajati težke izkušnje glede svojega taktičnega znanja. Četni častniki in čete morajo tu storiti vse, kar premorejo, pred vsem pa se veliko zahteva od pehote, ki mora v tem kitem svetu brez zadostne artiljerijske podpore izvrševati najtežje naloge.

Predčerašnjim je prišlo ob Stripi zopet do silno srditih napadov in sovražnik se začel zopet gibati tudi na drugih odsekih galicije fronte. Vendar se pa zdi, da so vzrok tem podjetjem le bolj razbremenjevalni nameni.

V Bukovini so se tjakaj vdrele ruske čete zelo oddaljene od Črnovic, tako da je treba dvomiti, ali se jim obnese ta izlet na sedmoegraško mejo. Politični povodi za to militarni brezpomembno zasledovalno operacijo so le prepozorni.

Med Prutom in Dniestrom, v smeri proti Kolomeji in Stanislavovemu Rusi doslej še niso prodrli dalje.

Italijansko uradno poročilo.

DUNAJ, 23. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba 21. junija: Med Adidžo in Astikom artiljerijsko delovanje. Ob izviri Posine so se oddelki alpincev tekom hude nevihte polastili močne postojanke jugozapadno hriba Monte Pruche. Pehotni boji z za nas ugodnim uspehom se javljajo z zapadnega pobočja Monte Cengia. Jugozapadno Asiaga je sovražnik v noči na 20. t. m. poizkušal zaporedoma tri napade na naše postojanke na Monte Magnaboschi, a smo ga vselej odbili ob težkih izgubah. Severno Frenzelske doline so naše čete nadaljevale težavno prodiranje v težko dostopnem svetu, so z živavostjo premagovale srditi sovražni odpor in zavračale številne nasprotnikove protinapade. Sovražni letalci so metali bombe na našem etapnem ozemlju. Bilo je nekoliko ranjencev in malo škode. Naša capronijevska in farmanska letalska brodovja, vseh skupaj 34 letal, so metala bombe na letališče v Pergine v gornji Suganski dolini. V siljajnem boju so vrgla tri sovražna letala na tla in so se vključ srditem obstreljevanju močne artiljerije in kljub napadom lovskih brodovij vrnila nepoškodovana.

Poročilo italijanskega generalnega štaba 22. junija: V Lederski dolini je sovražnik v noči na 21. t. m. napadel naše postojanke na južnem pobočju hriba Monte Perone, a je bil popolnoma zavrnjen po živavnem boju. Od gardskega jezera do Astika večer artiljerijski dvoboj in boji majhnih oddelkov. Odvzeli smo sovražniku puške, municijo in eno strojno puško. Na asijski planoti je bil sovražnik večer, izvzemi manjše napade v smeri proti hribu Monte Magnaboschi in v mandrielskem odseku, zapadno Marcesine, popolnoma defenziven in je korak za korakom s srditostjo poizkušal zadrževati napredovanje naših čet. Naši težki topovi so obstreljevali železniško postajo Toblach v Pustriški dolini. Ob Soči nič posebnih dogodkov.

Letalski napad na Benetke.

RIM, 23. (Stefani. — Kor.) Večeraj v prvih jutranjih urah so sovražna letala letela preko Benetke. Vrgla so več bomb, ki so ubile šest oseb, nekaj jih pa ranile. Na nekaterih stavbah so napravile lahke poškodbe.

Italijanske izgube častnikov.

DUNAJ, 24. (Kor.) »Politische Korrespondenz« javlja: Iz neke privatne statistike o izgubah častnikov v italijanski armadi izhaja, da so znašale do 15. junija 3354 mrtvih, med njimi 6 generalov, 186 štabnih častnikov, 618 stotnikov in pripadnikov armade v enakem činu ter 2544 nižjih častnikov. Te številke pač ne odgovarjajo resnici, ker so najbrž zaradi to-

zadevnega migljaja cenzurnih oblasti poročila o padlih častnikih v časopisju, po katerem so povzeti zgornji podatki, zelo skrajšana.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 24. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 24. junija 1916. Zapadno bojišče. — Na desni strani Moze so naše čete, na čelu jim 10. bavarski pešpolk in bavarski pehotni gardni polk, po učinkoviti pripravi napadle rob »Mrzlo zemljo« in vzhodno odtod, so udarile preko oklepne utrdbe Thiaumonta, ki so jo zavzele, osvojile večji del vasi Fleury in pridobile tal tudi južno utrdbe Vaux. Doslej so dovedli na zbiralnišče 2673 ujetnikov, med njimi 80 častnikov. Na ostali fronti mestoma živahno artiljerijsko patruljsko in letalsko delovanje. Pri Haumontu je bil francoski bojni enokrovnik v zračnem boju vržen na tla. Poročnik Windgens je pri Lamontu sestrelil svoje sedmo sovražno letalo, francoski dvokrovnik.

Vzhodno bojišče. — Ruske delne sunke južno Illuxta in severno Vidsov smo odbili. Nemško letalsko brodovje je napadlo kolodvor Poločani, jugozapadno Molodečnega, kjer se je opazovalo, da so se ukrcavale čete. Ravno tako so bile na kolodvorske naprave v Luninju vržene bombe. Pri armadni skupini generala pl. Linsingena je napad napredoval do splošne črte Zubilno—Vatin—Zvinjače in preko nje. Srditi sovražni protinapadi so se izjavili. Število ruskih ujetnikov vedno narašča. Pri armadi generala grofa Bothmerja so se vršili le majhni boji med namakljenimi oddelki.

Balkansko bojišče. — Nič novega. Vrhovno armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

DUNAJ, 24. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Poročilo francoskega generalnega štaba 23. junija ob 11 ponoči: Na desnem bregu Moze so Nemci po srditi artiljerijski pripravi tekom noči od 8 zjutraj postavili celo vrsto napadov v veliki širokosti in sicer na fronti 5 kilometrov, nekako od grica 321 do vzhodne strani baterije Damloup. Napadi so se vršili z zelo močnimi četami drug za drugim z izredno srditostjo, vkljub ogromnim izgubam, ki jih je zadajal sovražniku zaporni ogenj in strojne puške med gricema 321 in 320. Po večkratnih brezuspešnih naskokih se je posrečilo Nemcem, da so nam vzeli naše jarke v prvi črti in utrdbo Thiaumont. Močnejši nemški napad, ki je dospel do vasi Freury, je bil odbit po živavnem protinapadu naših čet.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 23. (Agence Tel. Milli.) Glavni stan javlja:

Iraška fronta. — Nič bistvenega. Naše čete, ki imajo nalogo, da očistijo Perzijsko sovražnika, so 26. junija krepko napadle Ruse, ki so se bili utrdili v prelazu Paitah, ki ga obdajajo na obeh straneh 1500 metrov visoke gore. Ko so naše sovražnika odtam, so ga zasledovale in so prodrle do vasi Sermil, 15 km vzhodno prelaza. Sodi se, da je imel sovražnik pri obrambi prelaza precej velike izgube.

Kavkaška fronta. — Na obeh krilih in v središču nič posebnih dogodkov. Na levem krilu so se naše čete severno reke Coroha 22. t. m. zjutraj po bajonetnih napadih polastile večjega dela ruskih oporišč, ki so na pogorju, visokem nad 200 metrov, in jih je sovražnik močno utrdil. Tako smo zboljšali našo postojanko v tem odseku. Tekom bojev, ki so trajali do večera, so se Rusi zelo trudili, da bi zopet vzeli izgubljeno postojanko, a smo jih vselej odbili, pri čemer so imeli velike izgube. Zajeli smo tu 500 mož, med njimi 55 častnikov, 2 strojne puške, veliko množino sotorov, vojnega orodja in živil.

Drugače nič pomembnega.

Kriza na Grškem.

Ententna nota.

ATENE, 22. (Kor.) Nota, ki ima svoj višek v zahtevah francoske, angleške in ruske vlade, pravi v svojem uvodu: Na povelje svojih vlad si poslaniški Francoske, Velike Britanske in Rusije, ki zastopajo garancijske vlasti Grške, štejejo v čast, da izročajo grški vladi naslednjo izjavo, za katero so dobili povelje, da jo tudi naznanijo grškemu narodu. Kakor so že slovesno in pisмено izjavile, prosijo tri garancijske vlasti Grške, Grško, naj ne stopi iz nevtalnosti. Trden dokaz o tem po-dajajo s tem, da so splošno demobilizacijo grške armade postavile na prvo mesto svojih zahtev, da zagotove grškemu narodu mir. Imajo pa veliko upravičenih povodov, da ne zaupajo grški vladi, katere postopanje napram njim ni v soglasju s svojimi ponovnimi obvezami, celo tudi z načeli lojalne nevtalnosti ne. Tako poveljuje vlada le prečesto neke tuje spletke, ki gredo očividno za zavajanjem mne-

nja grškega naroda, za potvarjanjem njegove nacionalne zavesti ter za tem, da bi se na grškem ozemlju ustanovila sovražna organizacija, nasprotujoča nevtalnosti dežele, namerjena na oškodovanje varnosti zaveznikih bojnih sil na suhem in na morju. Vdor bolgarskih čet v Grško in zasedenje utrdbe Rupel in drugih strateških točk, ki se je zgodilo s privoljenjem grške vlade, pomenja za čete zaveznikov novo ogroževanje, ki nalaga tem trem vlastim dolžnost, da zahtevajo takojšnja jamstva in ukrepe. Na drugi strani pa se je prezirala grška ustava, kakor svobodno izvrševanje splošne volilne pravice. Zbornica je bila proti javno izraženi volji naroda v manje kot enem letu dvakrat razpuščena. Volilci so bili poklicani na volišče sredi mobilizacije, tako da sedanja zbor. predstavlja le majhen del volilcev. Vsa dežela se je podvrgla vladavini pritiska in policijskega gospostva in zavajala v pogubo, brez ozira na pravične pritožbe vlasti. Le-te nimajo samo pravice, temveč naravno dolžnost, da protestirajo proti takim kršitvam svobode, katere varuhinje so napram grškemu narodu. Sovražno postopanje grške vlade proti vlastim, ki so osvobodile Grško tujega jarma in so zajamčile njeno neodvisnost, ter očitno skupno delovanje sedanje kabineta z njihovimi sovražniki tvore zanje nadaljnje važne vzroke, da ravnajo odločno, opirajoč se na pravico, ki jo izjavljajo iz pogodb, ki so bile potrjene v varstvo grškega naroda, kadarkoli je bil ogrožen v izvrševanju svojih pravic ali uživanju svoje svobode. — Nato slede že znane zahteve treh vlasti.

Venizelos zadovoljen s postopanjem entente.

MILAN, 25. (Kor.) Tukajšnji listi poročajo iz Aten: Parlamentarno zasedanje je zaključeno. Blokada se ima danes obustaviti. Angleški poslanik je obiskal Venizelosa, kojega hiša je bila zadnji čas močno zastražena. Venizelos je izjavil, da ga je zadovoljilo postopanje četverozeve. Naznanil je svojo kandidaturo v atenskih volilnih okrajih.

Glasovi grškega časopisja.

KOLIN, 24. (Kor.) Pod naslovom »Grško časopisje o ultimatu« javlja »Kölnische Zeitung« iz Aten: Dasirovno sta kralj in Zaimisov kabinet zaradi stiske, v kateri se nahajata napram zaščitnim vlastim, vsebino večerašnje note morala sprejeti brez pridržka, je vendar brezprimerno postopanje privilegiranih zaščitnih vseh slabih in nevtalnih držav proti Grški v vseh še nacionalno mislečih in za svojo deželo čutečih slojih izzvalo največje ogorčenje in obsojanje, izvzemi venizelovsko časopisje, ki se neizmerno veseli svoje zmage. Ostali listi so edini v strogem obsojanju postopanja ententnih vlasti. »Akropolis« poudarja, da si entente vlasti niso nikdar pridobile pravice, da bi se po kakem zastopniku vtikale v notranje stvari dežele, tako da bi mogla zahtevati nadomestitve policijskih uradnikov. »Skrp« pravi, da je nota, ki je bila večer vržena Grški v obraz in kakršne se ni bilo nikjer in nikoli, najtemnejši madež v svetovni zgodovini. »Chronos« izjava, da nikdar, odkar so države, še ni dobila nobena svetovna država tako sramotne zausnice. Nikdar se še niso drznili zastopniki tujih držav priti pred zakonitega voditelja naroda, da bi zahtevali odpravo njegove svobode in poleg tega še razširjali z letaki žalitve njegovega kralja.

Izredno zasedanje bolgarskega sobranja.

SOFIJA, 23. (Kor.) Sobranje je bilo sklicano k izrednemu zasedanju.

Ministrska posvetovanja v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA, 24. (Kor.) V svrhu razgovora o aprovizacijskih vprašanjih so ministrski predsednik grof Stürgkh, poljedelski minister dr. Zenker in trgovinski minister dr. pl. Spitzmüller s svojimi oddelnimi predstojniki in strokovnimi referenti dospeli semkaj. Ob 10. dopoldne se je vršilo v ogrskem poljedelskem ministrstvu skupno posvetovanje z ogrskimi ministri in strokovnimi referenti, ki se je nadaljevalo popoldne in se najbrž zaključilo še danes. Avstrijski ministri in njihovi spremljevalci se najbrž že drevi vrnejo na Dunaj.

Vojna razstava.

DUNAJ, 24. (Kor.) Z dopisom cesarske kabinete pisarne predsedniku delovnega odbora vojne razstave, dvornemu svetniku pl. Vukoviću, je razstavno vodstvo prejelo oficijelno sporočilo, da je cesar poveril nadvojvodo Franca Salvatorja, da ga bo zastopal pri otvoritvi vojne razstave 1. julija. Cesar je razstavni katalog, ki mu ga je predložil v imenu odbora dvorni svetnik pl. Vuković, sprejel z zanimanjem in najskrenejšo zahvalo.

PROSIMO SLOVENSKIH, HRVATSKIH IN ČESKIH KNJIG ZA NAŠE RANJENE IN BOLNE JUNAKE TER ZA ONE V OKOPIH. — POSLJEJO NAJ SE V - - - NARODNI DOM V TRSTU - - -

Položaj.

24. junija.

O bojih v Voliniji naglašajo dunajsko situacijsko poročilo v grški »Tagespost«, da Rusi dovažajo vedno novih moči v boj. To da je vzrok, da se naše napredovanje le počasi vrši in da se bo njega operativno učinkovanje moglo šele v daljšem času pokazati. Po vsem položaju je bilo pričakovati, da Rusi zopet začno s svojimi napadi na galicijski fronti, ker se iz Volinije nameravajo napredovati proti Lvovu in posrečilo. Ali ruski krogi sami so menda prepričani, da tudi sunki iz prostora pri Radzivilovu ne dovedejo do zaželenega rezultata.

Spominjamo se je poročil iz lanskega leta nekako med 20. in 22. junijem. Tedaj se je izvajalo očiščenje Galicije od ruskih čet. Mackensenova vojska se je borila za Lvov in Zolkiew, a Pflanzer-Baltinove čete so odbijale hude ruske navale iz južno in zapadno od Potoka Zlotoga, pri Zalesčikih in besarabskem obmejnem področju. Ze 21. junija 1915 so bili Rusi zapadno od Zolkiewa prisiljeni v umaknitev, a boji pri Lvovu so se bližali svojem koncu, dočim je 22. junija Böhm-Ermolijeva vojska stopila v Lvov in osvobodila glavno mesto Galicije po enoletnem ruskem gospodarstvu. Izguba Lvova je bila za Ruse hud udarec. Od tedaj je minulo leto dnuj in Rusi so začeli svojo ofenzivo z namenom, da bi obletnico slavili v Lvovu. Ali namera je ostala pobožna želja. Avstrijska vojska se je krepko in uspešno upira. — Drugi cilj Rusov je bolj severno — je Kovel, ki je važen posebno zato, ker dominira železnice. Ali tako Lvov kakor Kovel sta še daleč, a na dolgi poti stoji avstrijske in nemške čete tako trdno, da se ruska vojska ne le ni mogla te dni prikniti bliže k temu cilju, marveč je še izgubila na prostoru, ker so zopet naši prevzeli inicijativo. Tako v Galiciji kakor v Voliniji se je torej ruska ofenziva ustavila, a zdi se, da tudi v Bukovini, pri Garahumore, ki leži v južni Bukovini na reki Moldavi.

Grška je slednjič vendar kapitulirala pred entento. Kralj in vlada sta se dolgo upirala in odlašala, slušajoč glas svoje izprevidnosti, ali sila je sila: kralj se je vdal, vlada Skuldisova je odstopila, in nova vlada Zaimisova je sprejela vse pogoje entente. Nas ni presenetil ta konec, kakor nikoli ne, ki je sledil grški politiki v vsej tej krizi. Razmere so močnejše nego dobra in poštena volja.

Vesti iz Aten pa raznašajo pomirljivo vest, da vlada v glavnem mestu in po deželi popolen mir, ker je vest, da je Zaimis stopil na čelo nove vlade, pomirjevalno delovala.

Med pogoji, ki jih je stavila ententa in sprejela nova grška vlada, je tudi razpis novih volitev, ki se bodo vršile prilično čez dva meseca. Uvažujoč, da se bodo volitve vršile pod pritiskom angleških bajonetov in ententnih ladij, je računati z možnostjo, da dobi Venizelos večino v zbornici. Celo to ni izključeno, da kralj potem, pod silo razmer, poveri temu zvičajnemu državniku sestavo novega kabineta. Preko Berna poročajo, da poučeni politiki sodijo, da šele tedaj, ko pride Venizelos zopet formalno do oblasti in bo skušal armado dati ententi na razpolago, — da šele tedaj pride do viška krize.

Šele sedaj se kažejo vzroki, radi katerih se je italijanska politična kriza tako težavno reševala. Niso bile na potu le politične difference, ampak tudi osebne. Pred vsem zija nepremostljiv prepad med vojnimi skupinami in nevtralnici, a tudi med posameznimi intervencionisti so velika nasprotstva. Zato je bilo tako težko, sestaviti »narodno vlado« iz zastopnikov vseh strank. Najhujši intervencionisti so zahtevali brezobziren bojkot goličtjancev. Hudo navskrižje je med Sonninom, ki zaupa Angliji, in znanim Luzzattijem, ki je vdan le Franciji. Zato ni Sonnino hotel vstopiti, ako bi vstopil Luzzatti. S težkim srcem, ali pod moraš se je Boselli moral poslednjega odreči. Precej težav je delalo vprašanje klerikalca Meda, ali tu je ostal Boselli trden in ni odnehal. Mesto »narodnega« je prišlo do intervencionističnega ministrstva — brez desnice, brez goličtjancev, brez nevtralističnih klerikalcev in oficijelnih socialistov. Intervencionistični značaj nove vlade se kaže posebno v dejstvu, da Leonida Bissolatti zavzemlje v nje nekako nadvladujoče mesto — »političnega komisarja za vojvnanje«. Našli so se torej ljudje, ki so s polno

odgovornostjo prevzeli zapuščino Salandre — tega do kosti zavratnega in neobjanega državnika. V dokaz za to je prišel še sedaj v svet klasičen dokument. — Herve priobčuje v svojem listu »La Victoire« o Salandri članek, kjer doznajemo: da je Salandra užival v Franciji velike simpatije, ker mu tam ne pozabijo nikdar, da je že takoj začetkom vojne pred dvema letoma dal glede »nevtralnosti« Italije taka zagotovila, da so mogli Francozi v polnem miru prevažati svoje čete iz Alžira v Francijo ter skoro v trenutku odposlati vojsko v Alžirijo!

To govori cele knjige. Salandra se je še leto dni potem »pogajal« z našimi, a že leto pred »pogajanj« je bil zaveznik naših sovražnikov. Seveda bi mogli tu kako grenko reči na račun — bistrovodnosti naše diplomacije. Ali prst na usta! So taki časi zdaj!

50-letnica bitke pri Custozzi.

24. junija.

Danes se dopolnjuje 50. leto od zgodovinske slavne bitke pri Custozzi.

Custozza je vas v okrožju Villafrance v provinciji Veronski, južnozapadno od Verone, na višini, levo od reke Tione.

Ze v letu 1849 je bil okoliš Custozze pozorišče velike bitke v kateri je slavni avstrijski general Radecki sijajno premagal sardinskega kralja Karla Alberta.

Osemnajst let pozneje, v letu 1866, torej pred 50 leti pa se je na istem ozemlju vršila zgodovinsko slavna bitka, v kateri je proslavljeni vojskovodja in stric naše glavarja, nadvojvoda Albert, izvojeval odločilno zmago v tedanji avstrijsko-italijanski vojni, da-si so bili Italijani v veliki premoči. Avstrijska vojska je štela okolo 80.000 mož, Italijani pa 130.000.

Ze dne 23. junija je zavzela avstrijska vojska višine sevno-zapadno od Villa Franca, ustvarivši s tem ugodne pogoje za glavno in odločilno bitko.

Dne 24. junija pa je naša vojska presenetljivo napadla glavne sile sovražnika. Razvnela se je bitka, ki je trajala ves dan in ki se je završila s sijajno zmago avstrijskega orožja in popolnim porazom sovražnika. Z dogodki tega dne je bila vojna odločena.

Danes se dovršuje 50. leto od teh vojnih dogodkov. Ali ni nam bilo usojeno, da bi v blaženem mirnem času slavili spomin na te dogodke. Zgodovina se ponavlja. Kakor tedaj, je isti sovražnik sedaj zavratno napadel monarhijo, ko je prebijala hude in težke čase, misleč, da je prišel tisti trenutek, po katerem je prežal, da zada monarhiji smrten udarec. Ali, ni nas mogel premagati v letu 1866, in ne premaga nas tudi sedaj. Dogodki enega leta te vojne so pokazali strmečemu svetu, koliko zmorejo združeni narodi te monarhije, so pokazali, da duh Radeckega in Tegethoffa še živi v naši vojski in naši mornarici. — Duh junaštva, duh discipline, duh brezkrayne požrtvovalnosti, duh neomajne zvestobe do vladarske hiše in duh večne ljubezni do te naše grude.

Cepprav ne moremo proslaviti pidesetletnice bitke pri Custozzi s šumnimi slavnostmi, vendar se nam v ponosu dvigajo prsa in nam šume slavnosti nadomešča zavest, da rod junakov v naši vojski ni izumrl in da so potomci vredni slavnih prednikov iz leta 1866 in 1849 — nam nadomešča trdna vera, da potoki krvi, ki danes namakajo bojne poljane, ne bodo preliti zastoj, da nam marveč vzklije iz njih nova, srečna, zagotovljena bodočnost monarhije, ki bo v zahvalo za toliko zvestobo in ljubezen v vsakim svojim činom v zavetišče vsem svojim narodom, kjer bodo mogli srečno in zadovoljno živeti: zadovoljni v vseh svojih opravičenih aspiracijah.

Ta vera in ta zavest sta nam v najlepšo proslavo 50-letnice zgodovinsko-slavne bitke pri Custozzi.

General Brusilov.

O osebi ruskega poveljnika generala Brusilovega so se razširjali različni nerresnični podatki. Trdilo se je tako, da je že v rusko-japonski vojni obračal nase posebno pozornost ruske javnosti in da mu je bilo zato meseca avgusta leta 1914 poverjeno vodstvo osme ruske armade.

Stvar pa ni taka. Ime Brusilovega do izbruha vojne ni bilo popularno na Ruskem. Iz japonske vojne se je vrnil z več drugimi, ki jih niso niti hvalili niti grajali. Od leta 1911. dalje pa je bil zborni poveljnik

in Vinici v Podolju in tako mu je skoraj avtomatično pripadlo poveljništvo proti vzhodni Galiciji operirajočih ruskih čet. Vinica je namreč sedež ruskega obmejnega poveljništva in najvažnejša organizacijska točka kijevskega vojaškega okraja. Iz Vinice se je tudi v mirnih časih vodilo rusko poizvedovanje v vzhodni Galiciji in Bukovini.

V Vinici Brusilov ni bil priljubljen. — Srednje veliki, mršavi mož, z redkimi, po navadi dalje služečih podčastnikov v majhnem zavoju navzgor zavdanimi brkami, gladko obrto brado, ostrim, skoraj bodečim pogledom, in navado, da je gledal ljudi le s profilom, je veljal za ošabnega, stroveža in brezobzirnega. Nižji častniki in vojniki so ga sovražili ravno tako. O njegovi odlični vojaški sposobnosti ruskemu občinstvu ni bilo nič znane, vedelo se je pa, da je ljubljeneč velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča in so ga že zato odklovali napram milejšemu kijevskemu generalnemu poveljniku Ivanovemu.

Ko je po izbruhu vojne povečeval ruske čete proti vzhodni Galiciji in je začel napadati dnjestrsko črto, je najprej ukrenil najkrutejše odredbe proti civilnemu prebivalstvu galicijskih obmejnih okrajev. Po njegovi odredbi so takoj po izbruhu vojne v Okopih, Kudrincih, Skali, Husjatinu itd. nagnali skupaj židovsko prebivalstvo in je odvedli drugam. Pri nizovjskem predmostju in pozneje pri Haliču so se zadnje dni meseca avgusta leta 1914. že pokazale osnovne poteze taktike generala Brusilovega: brezobzirno žrtvovanje ljudi in obkoljevalni poizkusi iznenadenja. Kdor je natančno zasledoval rusko časopisje od izbruha vojne, je moral opaziti, da so Brusilovega vedno hvalili kot moža s sijajnimi delnimi uspehi. Ponovno se je moglo čitati: »Zopet se je posrečilo četam armade Brusilovega, da so se pojavile za sovražnikovim hrbtom in zajele toliko in toliko mož.«

Gotovo tudi ni bilo le slučajno, da so provincialni listi v južni Rusiji od časa do časa objavljali izvlečke iz pisma, ki jih je pisal Brusilov svoji soprogi, ki je ostala v Vinici in v katerih se je čitalo nekako tako-le: »Danes se mi je zopet posrečila sijajna stvar; obkolil sem celo divizijo in 1500 sem jih posekal.«

Moglo se je torej proročevati že pred poldrugim letom, da se je Brusilov dal ustvarjati za »bodočega moža«. V drugi lvojski bitki ga je, kakor znano, potolkel Boroevič, toda rusko občinstvo za to drugo bitko pravzaprav ni izvedelo, in z ozirom na poznejše dogodke je veljal Brusilov za nepremagljivega. Meseca majnika leta 1915. se je pač res tuptam, posebno v kritikah Mihajlovskega v »Ruskem Slovu« moglo čitati, da je Brusilov zašel v zagato in da ga je samo brezprimerna bravura Kurilovega, ki se je ob Užoškem prelazu s svojo divizijo vrغل proti Avstrijcem, ki so prodirali v svrhu zapretila sanske črte, in tam vztrajal do zadnjega moža, rešila popolne obkolitve. Toda večina ruskih poročevalcev je stvar predstavljala tako, da je Brusilov glavne dele svoje armade na najspretniji način spravil čez San.

Ko se je po velikih ruskih porazih v pomladi leta 1915. sešla duma, je bil novoimenovani vojni minister Polivanov, ki je v javni seji posebno hvalil armado Brusilovega in dejal o njej, da je ona sama zajela tekom vojne toliko in toliko sovražnikov, pripomba, ki ni bila osamljena, kajti poročevalec petrograjske brzojavne agencije v Galiciji je od časa do časa posebej sporočal ruskemu občinstvu vsakodnevno število ujetnikov, ki jih je zajel Brusilov.

Tako se je rusko občinstvo, ki je izgubilo vero v Nikolaja Nikolajeviča, Ruskega in Ivanovega, sistematično pripravljalo na ime Brusilovega. Najbrž Brusilov ni duševni ustvaritelj sedanjega velikopoteznega ruskega ofenzivnega načrta. Po vsem, kar se je doslej vedelo, čulo in čitalo o njem, je Brusilov preje vojskovodja malih poizvedovalnih sredstev, silajnih bravurnih dejanj, neprestanih iznenadenj, valnih poizkusov in brezobzirnega udarjanja, toda morda je ravno zato postal izvrševalni organ zadnjega ruskega vojnege sveta. Ruska javnost in ruska armada potrebujejo sedaj poročil z označbo Brusilovega. V nekaterih dneh se bo čitalo morda: »Naše gigantsko prodiranje v Bukovini napreduje z neustavljivo silo in kmalu dosežemo Karpate.« Rusko časopisje bo najbrž govorilo tudi o bližnjem

vodoru na Sedmograško, da se odtam doseže Balkan, daslavno vedo ruski strahotniki, da so bili ravno v Bukovini porinjeni na postranski tir in ste v tem glavni tir zastavili osrednji državni.

V velikobesednosti in bahavosti poročil ruskega generalnega štaba se tudi izraža bistvo Brusilovega, ki bi z uspehom enega dneva rad predstavljajal končno zmago. Iz časov karpatskih bojev se je lahko še spominjati, uradnih in neuradnih ruskih poročil, da se je poročilo o vsakem postopu čet Brusilovega na ogrska tla pričevalo z besedami: »Na poti v Budimpešto smo dosegli ta ali oni kraj!« Sedaj se pravi: »Na poti v Lvov« in Brusilov tu najbrž res ni nameraval slepiti: hotel je res v Lvov.

(N. Fr. Pr.)

PODLISTEK

Trikrat pomaga Bog.

Spisal Avgust Senoa.

Težke solze so kanile na to pismo. Ne da bi bila dočitala, je je zaprla v svojo mizico in se šla izprehajati po vrtu. Izprehajala se je dolgo in jokala grenko.

Kača jej je pritisnila srce.

V isti čas je dobil Milan pismo od Milivoja:

Dragi brat!

Malo mi pišeš! Naravno: zadovoljen si, srečen si! Za to pa dobivaš za eno pismo tri od mene. Moram pisati, moram: ali kake pesmi, ali druge sestavke, ali tebi kako pismo. Moram izliti svoje nevolje na papir, da mi ne počši srce. Moj oče se je res oženil! Dobil sem, hvala Bogu, mačeho! Mačeho hudobno, razsipno, nevredno, ki je vzela mojega očeta radi denarja — mačeho namesto matere, ki je bila angelj, genij moje mladosti. Ze tedaj, ko je sedanja mačeha gospodinjila v naši hiši, je hujšala očeta proti meni. Sedaj pa je nahu popolnoma razdvojila ter

ga prisilila, da vse svoje imetje zapiše njej. Oredka mi vsako podporo! Preživljam se sedaj s poučevanjem! Učitelj sem v hiši nekega dunajskega bogataša, učitelj — to je: sluga! O, kje so moje ideje, kje zlate moje sanje, kje moja Zlatka! Vse je propadlo! Mesto krligate konja moram držati na udi razvajene nemške otročaje. Mesto mile livade in šume hrvatske, kjer nič ne veže srca — razum tega, kar si samo nadevlje — zeva name ta gromada pustega kamenja, te palače, sezidane na borznih papirjih, kjer se inteligencija vpreza v triumfatorski voz zlatih telet! A Zlatka? Oh, srce mi poka, ko mislim nanjo. Ali jej smem govoriti — jaz siromak, jaz — berač? Vem, da me ljubi. Ali bi ne bilo greh, ako bi to divno srce prikloval na svojo nesrečo. Rajši naj pogazi moje srce! Pišeš mi o bolji bodočnosti. Nebesna rosa more namočiti plodno zemljo, da novo zelenje klije iz nje; na kamnu pa se rosa suši, a jaz sem tak kamen! Z Bogom! Piši mi skoro!

Tvoj

Milivoj.

Kmalu so nastopili še hujši dnevi za Milivoja. Zarka mu duša ni hotela gineti v

bankirjevi hiši kot ptica v pozlačeni kletki. Pesnik naj uči otroke abecedo, kako treba hoditi, sedeti, klanjati se! Milivoj je zapustil to mamljivo izobilje, to zlato robstvo, pak se spustil v življenje. Ali je bilo to kako čudo? Mladenič njegovega značaja se hitro odloča za tak junaški čin, samozavest ga sili na to, fantazija mu prikazuje divne sanje bodočnosti, razbija vsako bojazen. Ali po takem junaštvu se umira od gladi. V velikem svetu smatrajo človeka le za golo enoto, za navadnega težaka svetovne zgodovine. Kdo vprašuje, ako obup požira tako enoto, kdo se meni, če težak pozinja pod težo dela?

Milivoj je pol leta umiral od gladi; bil je dnevnica pri nekem odvetniku. A koliko ljudi mu je še zavidalo tudi to gladovanje! Kajti, če ne poznaš imena kakega človeka, imenuj ga »zavist«, in pogodil si mu pravo ime.

Nezadostna hrana je ubijala Milivoja telo; spisovanje rokovnic, meničnih tožb pa dušo. Slednjič je obol. V petem nadstropju, v mračni luknji ga je našel Milan, dospevši na Dunaj. Ležal je na borni postelji, — kadeč iz pipe — in čital Byronovega »Manfreda«. Milanu so posilile solze v oči.

»Milivoj! Brat! Kaj delaš za božjo voljo?«

»Obedoval sem svoj kruhek, a za deset citam Byrona.« je odgovoril Milivoj in se nasmehnil grenko, pridvignivši se nekoliko iz postelje.

»Bled si, bolan si! Ohrabri se! Zlatka — — —«

»Zlatka živi? Menda je ugledna gospa! Nisem bolan! V naravi se vse izrablja in umira, vsak organizem se pogublja polagoma. Ta prej, drugi kasneje. Tako tudi jaz!« — je dodal ravnodušno.

»Ne nori! Vstani! Poidi z menoj iz tega Babilona! Se dajes. Prišel sem po-te, ko mi nisi hotel na nobeno pismo odgovoriti! Poidi v milo nam Hrvatsko! Zlatka te ljubi! Zlatka je bogata — — —«

»V Hrvatsko! — Ona me ljubi! Oh! — je zavpil Milivoj bolešno, pak skril solzno lico v vzglavje.

»Miri si prišel ob pamet?«

»Lepa tolažba to! Zlatka bogata! K svojem idealu naj grem — na hrano! Ha, ha! Nikdar! Ali v Hrvatsko — da! Pojva!«

VI.

V Križevcih je bila nekako sredi avgusta vesela zabava. Vesela mladina je ple-

sala kolo, na grobu obsovaženega absolutizma. Bilo je polno deklet od vseh strani županije. Med njimi Zlatka — v resnici prelepo dekle. Gosti črni kodri so jej padali po vratu na rožičasto svilen obleko. Bila je živahna, ali tudi nemirna. Modri sijajni očesi ste jej blodili sem in tja. Na vse pripombe in zbadanja prijateljice je le kimala z glavo, smehljajoč se mlo.

V dvorani sta stopila Milan in Milivoj. Prvi vesel, ker se mu je posrečilo, da je zvalil prijatelja v veselo družbo; drugi raztresen, zamišljen, mračen.

Milivoj in Zlatka sta se zdržnila, opazivša drug drugega. Milivoj je prebledel kot na smrtni postelji.

Tu ti predstavljam davnega znanca, prijatelja mi Milivoja!« je rekel Milan Zlatki. »Menda se ga še spominjaš iz Brezovca.«

»Da davnega znanca!« je odgovorila Zlatka bojazljivo, motreč Milivoja iz-pod očesa. »Zdi se, kakor da bi bil gospod Milivoj obsovažen Hrvatsko in hrvatski svet, ker je ni že toliko let obiskal. In čudim se, kako se je sedaj iz velikega sveta, ki skriva v sebi toliko naslade, zgubil v naše samotno mestece.«

nočejo začeti z izpreminjanjem narodnega glasovnega načina, pozabljajo, da mir treba zaslužiti ne le s čini orožja, ampak tudi z mirnimi čini samopremagovanja s tem, da se narod začne zavedati svojih lastnih grehov, pogreškov, zmot ter tako ustvarja atmosfero, v kateri more ideja nove Evrope zadobiti praktično moč v dušah. Noben velik spor na zemlji se ne more rešiti, ako si vsak sporni del ne stavi vprašanja: »V koliko si ti sam sorič, v koliko si se tudi ti pregrešil proti načelom človeškega mira?!

Le, kdor tako izprašuje samega sebe, izživlja pri drugih enaka čustva in se osvoboda iz prokletstva lastne prošlosti!

Tako je razvijal profesor Förster naziranja — prosvetljenega duha, plemenitega človeka. Seveda smo mogli njegova izvajanja podati tu le stisnjena v mal okvir, v kolikor je potrebno, da čujemo njegove vodilne ideje. In kar je velike važnosti: nemški dijaki v Monakovem, so burno odobravalii!

Politika in morala.

Omenjali smo že, kako je del nemške javnosti — in celo tudi njegovi lastni tovariši na vseučilišču v Monakovem — začel proganjati profesorja Fr. W. Försterja, ker je nastopil proti hujskanju narodov proti narodom. V nedeljskem izdaju smo posneli njegov odgovor, ki ga je priobčil v »Berliner Tageblattu« s tisto jasnostjo, odločnostjo in globokim prepričanjem, ki dičijo tega učenjaka.

Potem se je zopet oglašil na otvoritvi predavanj na vseučilišču po binkoštnih počitnicah. In govoril je zlate besede, ki so jih dijaki demonstrativno odobravalii.

Uvodoma je naglašal, da ne išče odobravanja svojih naziranj, ampak izraziti hoče le željo, da obvelja akademična ravnopravnost tudi napram nasprotnemu mnenju.

Izobčili so me takorekoč — je rekel — iz narodne skupnosti. Zato hoče dati nekoliko pojasnil in — obrambe. Pojasniti hoče svoje stališče, da se odpravijo nesporazumljenja. Ni prijetno, ako človek v veliki krizi narodne usode stoji osamljen.

Hudo mu je, da mora s svojo kritiko mnoge vernike Bismarckove žaliti v njihovih najsveteljih čustvih. Ali to je duševna usoda, ki jej tudi on ne more izbežati. Kajti, z nobenim problemom se ni bavil tako intenzivno kakor s problemom: Politika in morala. Pri tem svojem študiju je postal radikalen nasprotnik tradicije Bismarck-Treitschkejeve.

Narodi se morajo ločiti od tradicij politične moči, ako naj se Evropa ne pogreze v srdu in krvi. Tudi v vojni se ne sme močati, ako gre za izpoznavanje te resnice. Kajti, že sedaj se moramo pripravljati na to, kar pride: z razmišljanjem novih političnih problemov. Tega ni smeti odlašati za čas po vojni. Baviti se moramo z vprašanjem nove politične orientacije, z revizijo gotovih dogem politične veroizpovedi.

Kar je pisal v »Friedenswarte« (proti hujskanju), je prihajalo iz nemške duše, iz ljubezni do nemškega bitstva in njegove svetovne misije. Nikdiko nima pravice, očitati mu pomanjkanje ljubezni do domovine zato, ker ima drugačne nazore o sreči domovine. Mnogo se govori o ljubezni, ki premaguje smrt; ali večja je tista ljubezen, ki jemlje nase, da nas tisti, ki ga ljubimo, smatra za sovražnika, ker mu moramo oporekati in ga žaliti. Tako je njegova ljubezen do domovine. On ima drugačne nazore o tem, kar je lastnemu narodu potrebno. Narodnemu mišljenju stare šole se zdi danes nepatriotično, ako se opozarja, kako vsa ta svetovna vojna gromovito kliče kulturnemu svetu, da moramo vsi ven iz samega nacionalnega egoizma in da je narodna skupnost — kraj vse nje nenadomestljive npravnstvene in socialno pedagoške pomembnosti — le nekaj partikularističnega nasproti bodočemu evropskemu kulturnemu redu!

Najzlostnejši vtis napravlja nanj tehnika zvrčanja, pačenja in obrekovanja, ki si je dovoljuje velik del nemškega nacionalnega časopisja. To je značilno za politično moralo gotovih narodno — bojno razgretih krogov, tako, da celo dobro dene, ako te včasih obšipajo z zaničevanjem in zasramovanjem.

Tu je govornik navel nekoliko pismenih izsledkov, kako ga psujejo in mu groze — celo lumpa ga imenujejo in ga vprašujejo, koliko francoske in angleškega denarja je prejel. Ob enem pa je konstatiral, da najmanj takih pisem prihaja — s fronte! Dalje pa je navel tudi par izsledkov, kako mu celo iz častniških krogov prihajajo priznavanja in odobravanja. Nek častnik piše, da Evropa mora ven iz te blaznosti! Nek, mnogo odlikovani častnik piše: »Nikdo mi ne more očitati pomanjkanja patriotizma, ako izražam svojo voljo mednarodnih kulturnih idealov po vojni!

Umevno je, da taki pojavi prihajajo ravno od fronte, kajti nobenega smisla ne bi imela sedanje grozote in trpljenje, ako ne bi imel nastati iz njih nov razčiščen svet, nova Evropa, ki bo izključala obnove takih grozot. Ali tak nov red stvari nam ne pade z neba, marveč mu moramo že danes pripravljati atmosfero po lastnem notranjem čiščenju in dviganju. Kot golobice z oljkino vejico morajo velikodušne besede leteti od dežele do dežele. Plemeniti se moramo, pripravljeni moramo biti za kritiko na sebi samem — na mesto da le strastno obtožujemo na zunanjo.

Za to ni še potrebne moralne atmosfere. Vsi tisti pa, ki sicer žele miru, a

Razne politične vesti.

Amerikanska nota Avstro-Ogrski. Kakor poroča dunajska »Zeit« iz Berolina, objavlja berlinski Wolffov urad naslednjo Reuterjevo vest iz Washingtona: Amerikanska vlada je izročila drugo noto Avstro-Ogrski zaradi napada nekega avstro-ogrškega podvodnika na rezervno ladjo »Petrolite«. Nota zahteva, kakor se čuje, opravičbo in odškodnino. Avstro-Ogrska je na prejšnjo noto o tej stvari odgovorila, da je poveljnik podvodnika smatral »Petrolite« za maskirano sovražno ladjo in da je kapitan parnika prostovoljno dal zaloge podvodniku. Državni oddelek ameriški pa je prejel poročilo kapitana parnika »Petrolite«, v katerem se pravi, da je bila ladja ustavljena po grnatnem ognju in prisiljena, da je oddala del svojih zalog.

Boji med nemško socialno demokracijo. Odkar je nastal razkol v nemški socialni demokraciji, so že večkrat izšli brezimni letaki pod naslovom »Spartakova pisma«, ki so zastopala ultraradikalno skupino in pa Liebknechtovo politično smer, dočim so pa ostro kritizirala politiko vodstva socialnodemokratske stranke. Sedaj je izšlo, kakor poroča »Vossische Zeitung«, novo tako »Spartakovo pismo«, in sicer z datumom 15. majnika. V pismu je cel kup tožeb, da socialnodemokratski krogi nikakor ne kažejo volje, da bi se letošnje leto priredila proslava majnika. Potem pa pravi: »Obrnili smo se tudi na takomenovano Ledebourjevo skupino in jo pozvali, da bi se s skupnimi močmi priredila v Berlinu majniška demonstracija. V odgovor smo dobili — popolno zavrnitev. Deloma iz malenkostnih ozirov: v velik greh se nam je vstevalo, da je bil majniški letak že spisan, namesto da bi bili veseli, da so vsaj drugi, ko je bil že zadnji čas, pripravili, kar je bilo najpotrebnejše. Nato pa je bil še glavni vzrok, da ni razpoloženja v masah, da se ne napravi nič poštenega in da se samo osmešimo. Drugega nam torej ni bilo storiť kot na svojo lastno pest pripraviti majniško demonstracijo, kakor smo pač vedeli in znali.« Nato opisuje pismo v popolnem nasprotju z vsemi poročili aretacije poslanca Liebknechta na Potsdamskem trgu

Bolgarska sodba o ruski ofenzivi. Bolgarski vojaški kritik V. Angelov, ki izborna pozna ruske razmere, piše v »Kambani« o ruski ofenzivi: Ofenzive se najbrž udeležuje večji del ruske armade in sicer najmanj 1,800,000 mož. Zaposlene so tu zadnje, po kakovosti najizbranejšie sile ruske armade. Splošna je zavest, da je sedanji polzku vrčila ne samo obupen, temveč tudi zadnji militarni poizkus Rusije. Po zavrnitvi tega poizkusa se materialno in moralno razmerje med nasprotniki premakne zelo v škodo Rusom. Odbite na tako široki podlagi zastavljene ofenzive seveda ne more biti delo enega dneva, temveč je za to morda treba več tednov.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste štey. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI

so računajo po 4 stot. besedo. Mestno tiskano besedo se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Odda se v našem dobro urejenem (prazna) trgovini jestvin na ugodnem mestu. Naslov: A. Zgur, ulica S. Lazzaro 10. 527

Cokle loseni podplatki se prodajo v pošiljavah na deželo. Lastno izdelovanje s tozadovnimi stroji. Ivan Frandolich, ul. Istituta št. 11, v dvorišču, Trst. 382

Fotograf Anton Jerkič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste štey. 10. 2469

Vsakovrstne slane ke pripravljajo gospodinjstva v vsaki hiši. Občinstvu Fr. CERAR, tovarna v štab postja Domžale pri Ljubljani. 77

Ivan Krizmančič alica Caserma 8 prodaja vermuth K 240, marsala K 320, cipro K 320, crema marsala K 320. Amaro Istria K 320, pelikova K 320, tropicovos navaden K 320, tropicovos fini K 440 olivovic K 4—, brinjevec K 4—, konjak K 4— liter, rafosk v steklenicah K 240 moškati v steklenicah 220. 12

Modistinja izvršuje vsako delo točno in elegantno po zmerni ceni. — Ulica Aleardi 493, vrata 8, Pendice Scorcio. 518

Spretna šivilja, ki zna šivati, vezati in krojiti obleke za gospe in otroke, se pripravlja za delo na domu. Ulica Picardi 2, 1 nad. vr. št. 5. 321

Hišina s dobriimi sprizevali, zdrava, lepega vedenja se sprejme takoj. Dobra plača in hrana. Pendice Scorcio 353. Villa Emilia. 517

Vsakovrstne žaklje kupuje J. Stebel, Trst, alica Torrente 38. 381

Žaklje vsake vrste kupuje prva slovenska trgovina, Jakob Margon, Trst, ulica Solitaria 21 (pri mestni bolnišnici). 361

Gospodična zmožna slovenskega, nemškega in italijanskega jezika išče službo kot uradnica ali vzgojiteljica. Sprejme tudi hišno delo, šivanje in kranje. Prijazne ponudbe na Ins. odd. Edinosti pod »L 1916«. 62

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, mlo, gumijevke, podpetnice, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisemski papir, kopirni svinčniki, zaponke, prstani, rdečega križa, krema za brado, žlice, razna rezila, robci, mrežice za brke, pletenine, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavničke, zaponke »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolo štey. 19. 62

ZDRAVNIK
Med. Dr. Karol Perničič
ordinira od 11-1 pop.
Trst, ulica Giulia št. 76 E (zraven Dreherjeve pivovarne).

Kette & Malalan
iz Opčln, naznanjajo svojim cenj. odjemalcem, da bo zaloga vina do preklica zaprta.

Muholovci „Aeraxon“, creme in masti za čevlje se dobijo vedno na prodaj pri **G. FABRICCI** Trst-Kladin 534. Pošiljkatve na deželo poštnine prosto

Parna pralnica in likalnica
HARTMANN & Co
Trst, ul. Zonta 8 vogal ul. Valdirivo 29
Izvršuje točno in hitro vsa naročila. — Silne stvari se izvrši v 4 do 8 urah.

Fotografični atelje DAGUERRE
Trst - Corso štey. 39 - Trst
10 dopisnic v platini, zgotovljene v 48 urah od K 3 naprej, z vsakim vremenom. Za vojake nizke cene. :: Tudi električna razsvetljava. ::

VINO
dalmatinsko, istrsko, šampanjec, Asti, refosk, peneči in desertni moškati. — Malinovec, žganje, rum, marsala, vermuth, grenčine od 56 l naprej. — Velika množina modre galice. PARČINA, Kavarna »Armonia« — Trst.

Fratelli Rauber
TRST, Via Torrente št. 14, TRST
Zaloga ustrojenih kož
Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specialiteta potreščin za sedlarje.

Belo pralno blago

od katerega imamo veliko izbero kakor n. p.

Eponge, Etamine, Marquisette, pralna svila i. t. d.

kakor tudi drugo krasno blago v neprekosljivi bogati zalogi, je prednostna dnevna potrebščina.

SVILA

je velika moda.

Vse dosedaj izšle novosti se dobijo v bogati izberi v vseh mogočih barvah. — Dnevno dospejo nove pošiljkatve, tako da smo v stanu nuditi zadnje modne novosti.

Točna postrežba poleg nizkih cen

je naš princip.

Zamenjava blaga, ki ne ugaja

je naše jamstvo.

M. WEISS - Trst

Corso 7 - 11.

IGNAZIO POTOCNIG TRST

Ulica Riborgo štey. 28, vogal ulice Beccherie.

Velika zaloga oblek za moške in dečke. Specialiteta: suknje alpagas, modre in črne. Otroške obleke od K 3 naprej. Modre in rumene delavske obleke. Spodnje srajce in srajce vseh vrst. Velika zaloga blaga na meter.

Cene zmernne. — Izbera blaga za moške obleke.

Ljubljanska kreditna banka

podružnica v Trstu

Ulica Caserma štey. 11. Uradne ure od 9-12, od 3-5.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, srečke, tuje zlate in papirnatve novce in devize.

Daje predjume na vrednostne papirje in blago in izvršuje vse v bančno stroko spadajoče transakcije.

Vloge na knjižice obrestuje 4% netto

Vloge na tekoči in žiro-račun najboljše po dogovoru.

Obavlja nakazila vojnim ujetnikom.

Poslovalnica c. kr. razredne loterie.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

POSOJILA DAJE

za vknjižbo 5 1/2 %

na menice po 6 %

na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru

ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 %

Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.

Rečni davek plačuje zavod sam. — Vloga se lahko po eno krono. — ODDAJA

DOMAČE NABIRALNIKE) HRANILNE PUŠICE.

registrovana zadruga z omejenim poročivom
TRST - Piazza della Caserma št. 2, 1. nad. - TRST
(v lastni hiši) vhod po glavnih stopnicah.

TELEFON št. 952
Ima varnostno celico (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varno proti ulomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter je oddaja strankam v najem po najnižjih cenah.

STANJE VLOG NA 10 MILIONOV KRON.

Uradne ure: od 9 do 12 pop. in od 3 do 5 pop. Izplačuje vsaki delavnik ob uradnih urah.

Skuludis o položaju na Grškem. "Corriere della Sera" poroča iz Aten 22. t. m.: Včerajšnji dan je potekel v mučni vznemirljenosti. Vlada je strahovito vročina, 43 stopinj v senci. M. sto je bilo takorekoč zavito v goreče oblake prahu. Dopoldne se je znesla vest, da so zavezniški podali vladni ultimatum. Skuludis je sprejel atenskega dopisnika lista "Corriere della Sera" in je dejal v pogovoru z njim: Postopanje Grške napram ententi je v zadnjem času postalo neizrečeno težavno. Moja vest je mirna. Vem, da nisem dal povoda za to, da so se stvari razvile tako. Zavezniški poznajo težave, ki sem jih moral premagati z drugo vojsko, ko so skupino, ko so zavezniški zasedli Solun, Karaburnu in druga grška ozemlja in so nas tako izpostavili nezaupanju in protestu svojih sovranih. Če bi bil general Sarrajl pred Bolgarji zasedel utrdbo Rupel bi bila Grška ravna lažno tako, kot je nasproti Bolgarjem in Nemcem. Mene dolže prijaznosti napram Nemski in moji vladi se podtika, da bi mogla pripravljati proti ententi vojne akcije, vsled česar da imam čete v Makedoniji. Odlok glede demobilizacije dokazuje popolnoma poštenost naše nevturalne politike. Strah, da bi se v Atenah proglasila hitra sodbja, je ravno tako neutemeljen. Kaj hoče torej ententa? Ali hoče, da naj odstopimo? In zakaj? Naj pride za nam kakršnakoli vlada, Grška ostane nevturalna. Ljudstvo noče vojne. Nemoj vlada ne bi mogla povedi vojakov v boj, edino to, ki sta mu vdana vojska in narod, bi mogel storiti to. Upajmo, da se nam posreči preprečiti, da bi bila država izpostavljena lakoti. Pričakujemo mirno, brez trepetanja viharja, ki grozi, da vsled nepravilnih zahtev entente zahrumi nad Grško. — Kakor je razvidno iz tega poročila, grški ministri predsednik vse do zadnjega ni slutil, kako težko ponižanje je čakalo Grško. In že prihodnji dan je bila stvar končana. Skuludisovo ministristvo je odstopilo in Grška je sprejela vse ententne zahteve.

Aprovizacijske stvari.

Kaj dobimo prihodnji teden?

Prihodnji teden, od 26. junija do 2. julija (peto razdeljevanje) se bodo dobivala naslednja živila aprovizacijske komisije in sicer za eno osebo:

1/2 kg koruzne moke po K 0.76 kilogram,

1/2 kg fižola po K 0.96 kilogram.

SLANINA in MAST.

Na sive izkaznice, ki so že izdane, se more dobiti slanina po K 7.60 in mast po K 8.— v običajnih prodajalnah do nedelje, 2. julija, opoldne in sicer na izkaznice za 10 dkg po 7 dkg na osebo.

OLJE.

Na izkaznice za olje (pomarančaste barve), ki se izdajo ta teden, se bo moglo dobiti olje od ponedeljka, 26. t. m., do 11. dopoldne v nedeljo, 9. julija, po običajni ceni K 7.60 za liter in sicer 0.2 (dve desetinki) litra na osebo.

KROMPIR.

Krompir se prodaja po 20 vin. kilogram brez izkaznic.

JAJCA.

Jajca se bodo prodajala po 18 vin. eno v vseh prodajalnah aprovizacijske komisije. Vsak kupec se mora izkazati pri nakupu z izkaznico za živila in ne more kupiti več kot 3 (tri) na osebo in vsega skupaj ne več kot 15.

MILO.

Na izkaznico za živila se sme dobiti tudi milo po 5.12 kilogram in sicer 1/4 kg na osebo.

Osrednja krušna komisija je preložila svoj sedež z gledališkega trga št. 1. na Capo di Piazza št. 2., pritličje.

Domneve vesti.

Razglas. Iz zdravstvenih ozirov in z ozirom na to, da se zagotovi aprovizacija mesta, se opozarja na določbe magistratne odredbe, izdane 16. julija 1915. št. VII. 223/1.—15., po kateri je vse sadje in zelenjava, ki prihaja v Trst, prinesiti v svrhu ogleda in nato sledeče razdelitve med prodajalce na centralni trg v hangarju št. 41. (Molo della Sanità). — Kršitelji te odredbe bodo kaznovani v mislu § 127. f) mestnega statuta.

Dame, katere so pripravljene sprejeti oskrbnitvo za vojniške sirote, so vabljene, da se čim prej priglasi s svojimi pristopnicami, ker se sicer ne more urediti poslovanje. Prosi se, da se jih kolikor mogoče dosti prijavijo, ker številno družin, katere so izgubile svojega glavarja, pretega številno dam, ki so se prilavile. Druge bodo imenovane drugorodne oskrbnice iz mesta.

Promet blagovnih vzorcev je ustavljen za sledeče vojnopoštne urade št.: 12, 19, 19/II, 25, 30, 31, 52, 57, 67, 111, 128, 130, 137, 142, 160, 251, 254, 313, 501 in 506.

Poštni promet z Grško. Občinstvo se opozarja, da vsled prometnih potežko nastajajo v odpravi pisemske in časopisne pošte v Grško začasna prekinjenja in zamude.

Razpuščena društva. Namestništvo je ukrenilo razpust naslednjih društev: »Societá del Gabinetto di Minerva« in »Srp-ska Citonica« v Trstu, »Gabinetto di letura«, »Citonica« v Gorici na Bledu, »Slovenska Citonica« v Gorici, »Circolo popolare« v Picanu, Vrsarju, Fontanah in Lovranu.

Tedensko zdravstveno poročilo. V času od 17. do 24. t. m. je bilo v tržaški občini zaznamovanih 5 slučajev škrlatice, 6 slučajev davice in 8 slučajev legarie.

Mestna zastavljavnica. Jutri, 26. t. m., od 9. dop. do 3. pop. se bodo prodajali na dražbi nedragoceni predmeti serije 137., zastavljeni meseca marca 1915. na modre listke, in sicer od štev. 40.500. do štev. 41.200. v torek, dne 27. t. m., ob istem času pa od štev. 41.200 do štev. 42.900.

Ranjen je bil 10. t. m. na trolskem bojišču enoletnik Albin Zalaznik, rojen v St. Petru na Krasu, ter se zdravi v bolnišnici v Inomostu.

Vojno - pomožni urad političnega društva »Edinost« posluje vsak dan izvenredno in v praznike od 5. do 7. zvečer v odvetniški pisarni dr. Rybafa in dr. Abama, ulica Campanile št. 11. I. nadstropje.

To in ono.

Salandrovi sinovi. Italijanski socijalno-demokratski list »Avanti« je pred kratkim vzbudil besede in dejanja bivšega ministrskega predsednika Salandra. Članek, ima svoj višek v očitaniu poslanca Ferrija, ki ga je izrekel v seji 13. junija na naslov Salandra, da je ministrski predsednik poskrbel zato, da so se njegovi trije sinovi »znazali« v vojni. Proti temu očitku piše »Corriere della Sera«: En Salandro sin je letalski častnik v petem letalskem oddelku ob Soči, drugi je zrakoplovni častnik pri prvi zrakoplovni loči, najstarejši pa je inženir v tovarni letal v Rimu. Vsi trije so pripadali že pred vojno zračnemu orožju. Potemtakem bi bila trditve posl. Ferrija napačne. Posl. Ferrija pa se ni obotavljal niti trenutka, da vzdrži svoje trditve proti izjavi »Corriere«, in je ugotovil, da so vsi trije »sinčki« prav dobro shranjeni, namreč eden v Rimu, dva v Mestru, torej ta dva nad 70 km za fronto, in da še noben nikoli ni bil v ognju. Ferri dostavlja, da se gotovo da tudi za fronto služiti domovini, toda kdor je tako dobro spravil na varno svoje sinove, nima pravice, da bi proslavljal svoje in svojih ljudi junaštvo. Ta odgovor na uradno poročilo brzojavne agencije Stefani, ki je bilo priobčeno v »Corriere«, je Ferri poslal tej agenciji in ga objavil v »Avanti« 17. t. m.

»Doli s korzi!« — »Basler Nachrichten« poročajo 18. t. m. iz Petrograda: Tekom neke cvetlične slavnosti, ki se je pred kratkim vršila v Petrogradu in se je udeleževalo vse rusko glavno mesto, se je pojavila na korzu nenadoma skupina obsejoča iz petih avtomobilov, na katerih so bili nalepljeni veliki lepaki z napisom: »Slavnost ob kugi!« — »Kje so vaši bratje moje?« — »Ali bomo zmagali tako?« — »Tam kroglje, tu briljanti, tam red sv. Jurja za junaštvo, tu darilo za srčnost.« — »Vi junaki za fronto« itd. Za avtomobil je vozil voz s plakatom: »Doli s korzi, z modrimi večeri. V vojnem času se ne morejo vršiti.« Demonstracija, ki je napravila velik vtis, je uprizorilo društvo za boj proti zapravljanju.

Sienkiewiczovo pismo poljskim časnikiarjem. Društvo poljskih časnikiarjev je čestitalo Sienkiewiczu o priliki sedemdesetletnice v posebni spomenici. Avtor trilogije je odgovoril s sledečim pismom: Velečeni in dragi kolegi! Danes sem prejel vašo za me laskavo spomenico o priliki moje sedemdesetletnice s čestitkami k mojemu pisateljskemu in narodnemu delovanju. Blagovolite sprejeti zato izraze moje najsrčnejše hvaležnosti in zahvale. Vaša prijateljska čustva in vaše priznanje so mi največja nagrada za moje dolgoletno delo, katero je bilo samo del celokupnega dela, začrtanega in proizvajanega potom literature in časopisja v korist domovine in naroda. Zahvaljujem se vam kot kolega kolegom in kot tovariš izpod istega prapora. Na vaše čestitke bodi odgovor moja iskrena želja, da bi kot vojak »vojskujoče se cerkve Poljske« mogli čimprej dočakati njen zadnji znameniti pohod.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega tudi če ni ud zadrage, in jih obre- 4 1/2 % govoru. Trgovcem otvarja čekovne račune z dnevnim obrestovanjem.

Rentni davek plačuje zadruga sama. Vloga se lahko po eno krono.

Poslovno-hranilni račun 75.679. TELEFON 16-04.

PRIPOROČLJIVE TVRDKJE

Hotel Continental

Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Corsa). Preko črte za vojaške. Dvigalo. Cene zmerne. Postrežba točna. 160

Zastori za senco.

LUIGI ZUCULIN, odlikovana tovarna zagrinjal in asfaltov. Rojan št. 2. Urad ulica Ghega 2. Specijalist: zastori za gostilne, kavarne, prodajalne itd. 232

Livarnica.

ODLIKOVANA LIVARNICA OSVALDELLA. — TRST, ulica Media 26. Topitev takoj v lito železo in kovine. 199

Buffet-Restavracija

Trst, ulica San Lazzaro št. 8. Salam, sir, gobjati raznovrstna vina, likerji, pivo Pilsen-Göss. Cene zmerne. 219

London Biscuit Factory.

A. GATTI, Trst, najbolj iskani. Priporočeni za rekonvalescentne otroke od prvih zdravniških avtoritet. 216

„Salone Edison“

Trst, Vojaški trg (Piazza Caserma) Palača Vianello. Najprej objavljeni kinematograf tržaškega občinstva, kjer se predstavljajo najboljši gledališki filmi. 218

Knjigoveznica

PIETRO PIPAN, Trst, ulica Valdirivo 19. Artistična vezava. Žepni koledarji lastnega izdelovanja. Vpisniki (registri) posebnega sistema. 207

Majolične peči in štedilniki

M. ZEPAR, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerne. 201

Sveže čajno maslo

GIOVANNI GOTTLICHER, Trst, originalni zaviti od 1/2 in 1/4 kg na debelo. Pošiljate na delo. 253

Jestvine na debelo.

Bogata izbira vsakovrstnih jestvin; prodaja na debelo RUGGERO GAMBEL v Trstu ulica delle Acque vogal ulice Corrauo. 244

Manufakturne trgovine.

SUCCESSORI (Nasledniki) PIETRO TAVOLATO Trst, Leseni trg (Piazza della Lega) št. 1. — Bogata izbira manufakturnega blaga. — Cene zmerne. 194

Damska krojačnica

A. RIEGER, Trst, ulica Torrence št. 30, I. nadst. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 387

Papir.

VELIKA ZALOGA PAPIRJA za cvitke, papirnatih vredic lastne tovarne. — Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerne. — Gastone Dollinar Trst, Via dei Gelisi 16. 256

Fotografski atelje

Trst, ulica degli Artisti 11, vogal Piazza S. Caterina. — Izdeluje slike vsake velikosti pri vsakem vremenu. — Cene zmerne. — Odprto od 8 zjutraj do 8 zvečer. 263

Nepremočljivi plašči.

LEOPOLD HAAS, Trst, Corso 2 in via Barriera vecchia 10, Rogata izbira vojaških plaščev od K 20.— naprej. 257

Šivalni stroji.

DELIŠKO DRUŠTVO ŠIVALNIH STROJEV SINGER, Trst, Corso 20. Prodaja šivalnih strojev in vse pritrilnin. Delavnica za popravljanje. 253

Ivan Bidovec

trgovina jestvin in kolonijal. Zaloga mesa v konservi, sardin, kondenzirano mleko, meze, čokolade in kakava. Velika izbira likerjev in domačih vin. Sveži čaj, maslo. Cene zmerne. Trst, Via Campanile št. 13, (Piazza Ponterosso). 2206

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, pravi nemški vzorci.

Seidel & Neumann in „Singer“ Rast & Gasser

Bogata zaloga vseh potrebščin.

Mehanična delavnica za vsako popravljanje.

— Trdka ustanovljena leta 1878. —

FRANCESCO BEDNAR

Trst, ulica Campanile št. 19.

Zlatarnica G. Pino

Trst, ulica Canale št. 13

Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd. Cene zmerne. Cene zmerne.

Zaloga tu in inozemskih vin, špirita, likerjev in razprodala na drobno in debelo

JAKOB PERHAUC

Trst, Via delle Acque št. 6

(Nasproti kavarni Edison.) Velik izbor vsakovrstnih vin. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristali tropinove, slivovec in brinjavec. Izdelki I. vrste, došli iz različnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko.

— Razprodaja od pol litra naprej. —

Hotel in restavracija METROPOLE

Trst, ulica S. Nicolò 22.

Kuhinja prve vrste. Vina izbrana.

Elegantne sobe. — Največja čistost. — Cene zmerne.

JOSIP STRUCKEL

Trst, vogal Via Maria Teresa-S. Caterina

Nov prihod volnenega blaga za moške, in ženske, zefir, batisti in perljiva svila za jopice. — Svilenina in okraski zadnje novosti, velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci. Veznine in drobnarije, preproge zavese, trliž po izjemno nizkih cenah.

Umetno-fotografski atelje

Trst, ulica del Rivo št. 42 (pritličje) Trst

Izvršnje vsako fotografsko delo kakor tudi razgled, posnetke notranjost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrstni spomeniki. POSEBNOSTI: POVEČANJE IN VSAKE FOTOGRAFIJE in Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročila in jih izvršuje na domu, ev. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.

Trst, ul. del Rivo št. 42

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

se je preselil in ordinira sedaj

v Trstu, ul. Poste vecchie 12,

vogal ulice delie Poste.

Izdiranje zobovhrez bolečine. Plombiranje

UMETNI ZOBJE.

Ivan Krže

Trst, Piazza S. Giovanni 1

Zaloga kuhinjskih in zlatarskih potrebščin od lesa in pleštin, škarjavrent, tebov in kad, epdškov, lopat, rešet, sit in bankovrstnih košer, jehasev in metel ter mnogo drugih v to široko

spečjalističnih predmetov. Priporoča

svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje, emaila, kostarja ali oinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglje, sesulje in steklene posode za vino,

Kmetijsko društvo v Vipavi

ima sedaj večje zalogo

belega, dobrega namiznega vina

po 135 K loco klet in rizling po

150 K. Kupci pridite, ker je cena

sedanjim razmeram primerno nizka.

Dnevnik „Edinost“ v Trstu

je izdal in založil naslednje knjige

1. »VOHUNA«, Spisal I. F. Cooper. — Cena K 1.60.
2. »TRI POVESTI GROFA LEVA TOLSTEGA«. — Cena 80 vin.
3. »KAZAKI«, Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Josip Knaif. — Cena K 1.60.
4. »PRVA LJUBEZEN«, Spisal I. Sjergiev. Turgenev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. — Cena 1 K.
5. »POLJUB«, Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světa. Poslovenil F. P. — Cena 80 vin.
6. »BESEDA O SLOVANSKEM OBREDNEM JEZIKU PRI KATOL. JUGOSLOVANIH«. (Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu.) — Cena 80 vin.
7. »IGRALEC«, Roman iz spominov mladosti. Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. — Cena K 1.60.
8. »JURKICA AGICEVA«, Spisal Ksaver Sander - Gjalski. Prevel F. Orcl. — Cena K 2.
9. »UDOVICA«, Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomič. Poslovenil Stefan Klavš. — Cena K 1.60.
10. »JUG«, Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil H. V. — Cena K 3.
11. »VITEZ IZ RDEČE HIŠE«, (Le Chevalier de Mais' n. rouge.) Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleks. Dumas star. Prevel Ferdo Perhavec. — Cena K 2.50.

TISKARNA EDINOST

Telef. 11-57 TRST Telef. 11-57

ul. sv. Frančiška As. 20

Izvršuje tiskarska dela v najmodernejšem slogu, bodisi v prostem ali večbarvnem tisku in po zmernih cenah. — Vizitnice, vabila, memorandum, zavitke, dopisnice okrožnice, pismeni papir, trgovske cenike itd. P. n. naročnikom ugodi z izvršenjem naročila v najkrajšem času.

Posojila daje na osebni kredit in na zastava proti plačilu po dogovoru.

Uradne ure: vsak dan od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne.

Priporoča male hranilne škrinje, ki so posebno primerne za družine.

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5 (Lastno poslopje)

KUPIJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna plana, priporočila, delnice, srečke itd.

VALUTE IN DEVIZE.

PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih

SAFE - DEPOSITS. PROMESE. Brzjavlj. JADRANSKA.

***** MENJALNICA *****

VLOGE NA KNJIZICE

3 3/4 %

od dneva vloge do dneva vzigaja.

Rentni davek plačuje banka iz svojega.

OBRESTOVANJE VLOG na tekočem in žiro-računu po dogovoru.

***** URADNE URE: od 9 do 12 in od 3 do 5 pop. *****

FILIJALKE: DUNAJ I. Tegethofstrasse 7-9

DUBROVNIK KOTOR

LJUBLJANA METKOVIĆ

OPATIJA SPLIT

ŠIBENIK ZADAR

AKREDITIVNI ČEKI IN NA KAZNICE NA VSA TU-IN INOZEMSKA TRŽIŠČA.

Živahna zveza z AMERIKO.

REMBOURSNI KREDITI

PRODAJA SREČK

RAZREDNE LOTERIJE.

ESKOMPTUJE: srečke, devize in papirje

Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija zbranja srečk itd. brezplačno.

STAVNI KREDITI, REMBOURS-KREDITI

Krediti proti dokumentom ukrcanja.

BORZNA NAROČILA. INKASO.

Telefoni: 1463, 1793 in 2676.

***** ESKOMPT MENIC *****